

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.12.20

Inventaris van het archief van het Rijksmuseum Boerhaave, 1927-1994

Versie: 04-04-2023

Doc-Direkt

Nationaal Archief, Den Haag (c) 2018

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Andere toegang.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Selectie en vernietiging.....	8
Aanvullingen.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Ordering van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Bewaarplaats van originelen.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Afgescheiden archiefmateriaal.....	9
Verwante archieven.....	9
Publicaties.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. Stukken van algemene aard.....	11
B. Stukken van bijzondere aard.....	12
B.1. Organisme.....	12
B.1.1. Oprichting, organisatie en festiviteiten.....	12
B.1.2. Personeel.....	12
B.1.3. Financiën.....	12
B.1.4. Gebouwen en terreinen.....	13
B.1.5. Informatievoorziening en bibliotheek.....	13
B.1.6. Commissies en samenwerkingsverbanden.....	13
B.2. Museale taken.....	15
B.2.1. Collectiebeheer.....	15
B.2.2. Collectievorming.....	15
B.2.3. Bruiklenen.....	16
B.2.4. Onderzoek.....	16
B.3. Publiekstaken.....	16
B.3.1. Tentoonstellingen en presentatie.....	16
B.3.2. Informatieverstrekking.....	16
B.3.3. Andere publieksactiviteiten.....	16
Bijlagen.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Rijksmuseum Boerhaave

Periodisering:

archiefvorming: merendeel 1927-1994

oudste stuk - jongste stuk: 1927-1994

Archiefbloknummer:

37335

Omvang:

70 inventarisnummer(s) 5,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften. Bevat ook plattegronden.

Archiefdienst:

Nationaal Archief, Den Haag

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Het Nederlandsch Historisch Natuurwetenschappelijk Museum, , 1931 - 1947

Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen, , 1947 - 1976

Rijksmuseum Boerhaave, Rijksmuseum voor de Geschiedenis van de Natuurwetenschappen en de Geneeskunde, , 1976 - 1994

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat een incomplete weergave van de activiteiten van Rijksmuseum Boerhaave en zijn voorgangers. Er zijn jaarverslagen, vergaderstukken, correspondentie en dossiers over de organisatie, museale en publieksactiviteiten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (B).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het Auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Voor dit archief is geen andere toegang beschikbaar

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Rijksmuseum Boerhaave , nummer toegang 3.12.20, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, , 3.12.20, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Het Rijkmuseum Boerhaave ontstond in 1928, op initiatief van de fysicus C.A. Crommelin en de zoöloog C.J. van der Klauw. Beiden werkten aan de Leidse Universiteit en waren bezorgd om het voortbestaan van waardevolle oude instrumenten, die door het voortschrijden van de techniek en wetenschappelijk inzicht overbodig werden. Deze instrumenten belandden op zolders en kasten van de universiteit. Om deze veilig te stellen, stichtten zij in 1928 het Nederlandsch Historisch Natuurwetenschappelijk Museum. De eerste locatie hiervoor werd gevonden in een voormalig laboratorium op het terrein van het oude Academische Ziekenhuis, aan de Steenstraat. Het museum werd officieel voor het publiek geopend in 1931. Het museum heeft vanaf de oprichting achtereenvolgens drie namen gehad. In 1947 werd de naam gewijzigd in Rijkmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen (1947-1976). Deze naamswijziging markeerde de overgang naar het Rijk. De exploitatie van het museum als particuliere instelling was steeds moeilijker geworden. In 1976 kreeg het de naam Rijkmuseum Boerhaave, Rijkmuseum voor de Geschiedenis van de Natuurwetenschappen en de Geneeskunde (1976-1994). Na de verzelfstandiging in 1994 werd het de Stichting tot beheer van Museum Boerhaave, Rijkmuseum voor de geschiedenis van de natuurwetenschappen en van de geneeskunde.

In 1989 verhuisde het museum naar het gerestaureerde Caecilia Gasthuis aan de Lange St. Agnietenstraat. Na verbouwing en herinrichting was het gebouw op 25 maart 1991 gereed en kon het museum de deuren weer openen voor het publiek. Deze verhuizing was noodzakelijk door de groei van de collectie van het museum. Instrumenten, waarvan wetenschappelijke instellingen zich wilden ontdoen, werden bovendien steeds groter in gewicht en omvang. Een andere reden om een groter gebouw te zoeken, was de toename van bezoekersaantallen. In 1978 kwamen er 11.731 bezoekers en in 1979 zelfs 18.313. Hoewel 1979 een piekjaar was, paste het wel in een trend van groei. In 1997 was het bezoekersaantal gestegen tot 36.000. Daar waren hele schoolklassen bij en ook steeds meer toeristen uit binnen- en buitenland.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief van Rijkmuseum Boerhaave stond op twee plekken opgeslagen: aan de Lange St. Agnietenstraat 10 en in een depot aan Raamsteeg 2a, allebei in Leiden. Het was goed op orde, geschoond en opgeborgen in hangmappen. Het museum heeft elk jaar archief vernietigd. Hierdoor ontbreken er veel archiefwaardige stukken. Er was geen inventaris van de archiefstukken. Begin 2016 is het archief door het museum rechtstreeks overgedragen aan Doc-Direkt te Rijswijk. Het archief is toen ook schoongemaakt omdat er zilvertisjes waren aangetroffen.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is in 2018 door overgebracht naar het Nationaal Archief, krachtens artikel 12 van de Archiefwet 1995

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Het archief bevat een incomplete weergave van de activiteiten van Rijksmuseum Boerhaave en zijn voorgangers. De archivering door het museum is willekeurig verlopen, waardoor er grote hiaten over belangrijke onderwerpen zijn. Er zijn jaarverslagen, vergaderstukken, correspondentie en personeelsdossiers. De dossiers handelen over de organisatie, financiën, gebouwen en commissies en overleggen waar Boerhaave aan deelnam. Ook zijn er dossiers over de inhoudelijke activiteiten zoals collectiebeheer en -verwerving, onderzoek, tentoonstellingen en congressen.

SELECTIE EN Vernietiging

De selectie heeft plaatsgevonden op grond van de volgende selectielijsten:

- Organisatie rijksoverheid, 1945-1999, RIO 143 (Stcrt 2005, 245);
- Personeelszaken, 1945 -, RIO 168 (Stcrt 2016, 61351);
- Rijksmuseale instellingen, 1946 - 1995, RIO 192 (Stcrt 2014, 21516).

AANVULLINGEN

Voor dit archief worden geen aanvullingen verwacht.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij aanvang van de bewerking was de omvang van het archief 5 meter, waarvan 2,1 meter wordt bewaard. In het bestand is 1,1 meter archief aangetroffen dat doorloopt tot na 1994, dit is geretourneerd naar de zorgdrager. Het archief dat is te vernietigen op termijn bedraagt 0,5 meter. Het restant van 1,25 meter is vernietigd.

Alle stukken zijn van nietjes, plakband en overige hechtmiddelen ontdaan en verpakt in zuurvrije omslagen en zuurvrije archiefdozen. Ze zijn daarna genummerd volgens de inventaris. De omslagen en dozen zijn voorzien van etiketten. Van de te vernietigen stukken zijn vernietigingslijsten opgesteld en deze zijn aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap overgedragen.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Het archief is primair geordend op onderwerp. Secundair is er sprake van een chronologische ordening.

Verwant materiaal**BEWAARPLAATS VAN ORIGINELEN**

Niet van toepassing

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

AFGESCEIDEN ARCHIEFMATERIAAL

Niet van toepassing

VERWANTE ARCHIEVEN

Niet van toepassing

PUBLICATIES

- *Museum Boerhaave: Museum Boerhaave Leiden, Leiden, 1991, ISBN 90-6292-089-6*;- *Museum Boerhaave: 75 jaar Museum Boerhaave, Leiden, 2006, ISBN 90-6292-139-0.*

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

div.nrs.	Jaarverslagen 1938 - 1994 Nota bene: Bevat hiaten	3 omslagen
30	1938-1958 1939 - 1959, omslag	
40	1958 en 1960 1959 - 1961, omslag	
53	1993-1994, 1993-1994, omslag	

B. STUKKEN VAN BIJZONDERE AARD

B.1. ORGANISME

B.1.1. OPRICHTING, ORGANISATIE EN FESTIVITEITEN

- 2** Statuten en huishoudelijk reglement van de Stichting Instituut voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen te Leiden
1928 - 1964 omslag
- 3** Notulen van de bestuursvergaderingen, testament W.H.A. Clifford te Baarn, plattegronden van het Rijksmuseum voor de geschiedenis der natuurwetenschappen, financiële stukken en een statutenwijziging
1931 - 1951 pak
- 51** Het geven van advies door de Raad voor het Cultuurbeheer inzake het visiestuk 'Bedrijfsplan ?' van Rijksmuseum Boerhaave
1989 - 1991 omslag
- 38** Het medevaststellen van modelstatuten voor museale stichtingen
1991 - 1992 omslag
- 54, 68** Afschrift van de akte houdende oprichting van de Stichting tot beheer van het Museum Boerhaave en een proeve van de Statuten Boerhaave
1992 - 1994 1 omslag en 1 pak
- 68** Deel 1, 1992 - 1994, omslag
- 54** Deel 2, 1992 - 1994, pak
- 55** Stukken betreffende de Wet verzelfstandiging rijksmuseumse diensten
1992 - 1994 pak

B.1.2. PERSONEEL

- 67** Personeelsdossier van directeur M. Rooseboom
1927 - 1979 omslag
- 70** Personeelsdossier van directeur C.A. Crommelin
1948 omslag
- 16** Personeelsdossier van directeur A.J.F. Gogelein
1968- 1988 omslag
- 12** Het wijzigen van de personeelsformatie van Rijksmuseum Boerhaave
1992 - 1994 omslag
- 69** Personeelsdossier van directeur G.A.C. Veeneman
1993 omslag
- [Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

B.1.3. FINANCIËN

- 32, 37** Begrotingsvoorstellen

1948 - 1968 2 pakken
37 1949-1960, 1948 - 1959, pak
32 1953-1969, 1952 - 1968, pak

52, 56 Het opstellen van convenanten tussen Museum Boerhaave en het Ministerie van WVC (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) 2 omslagen
 1991 - 1994
52 1992, 1991 - 1993, omslag
56 1993, 1993 - 1994, omslag

B.1.4. GEBOUWEN EN TERREINEN

9 Het voorbereiden van de inrichting van het nieuwe pand van Rijksmuseum Boerhaave aan de Lange Sint-Agnietenstraat 10 1981 - 1986 omslag

15 Plattegronden van de depotruimte aan de Herengeracht 36 en 38 te Leiden 1983 - 1992 omslag

11 Offertes voor de verhuizing en inrichting van Museum Boerhaave aan de Lange Sint-Agnietenstraat 10 1985 - 1988 omslag

10 Het opstellen van het Ruimtelijk Programma van Eisen Museum Boerhaave te Leiden 1994 omslag

B.1.5. INFORMATIEVOORZIENING EN BIBLIOTHEEK

66 Stageverslag van Peter Turk inzake zijn werkzaamheden in de bibliotheek van Museum Boerhaave 1977 stuk

B.1.6. COMMISSIES EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

43 Agenda's en notulen van de vergaderingen van het Curatorium van het Instituut voor geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen 1935 - 1964 omslag
 Nota bene: Directieleden van het museum hadden zitting in het Curatorium

24-25, 31 Agenda's, notulen en correspondentie van de Commissie van Advies van het Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen, met bijlagen 1939 - 1969 3 pakken
31 Deel 1, 1939 - 1969, pak
24 Deel 2, 1948 - 1967, pak
25 Deel 3, 1950 - 1964, pak

58 Agenda's en notulen van de vergaderingen van de Commissie van Bijstand van Museum Boerhaave, met bijlagen 1981 - 1994 pak

17-18, 63 Agenda's en notulen van de vergaderingen van de Dienstcommissie van Rijksmuseum Boerhaave, met bijlagen 1984 - 1994 3 pakken

-
- 18** 1984 - 1990, pak
63 1985 - 1987, pak
17 1990 - 1994, pak
- 19** Stukken betreffende het besturen van Stichting Leiden Museumstad 1988 - 1992 omslag
 Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman was secretaris van de Stichting Leiden Museumstad
- 60** Agenda's en notulen van de themabijeenkomsten van het Project Maximale Zelfstandigheid, met bijlagen 1989 - 1990 pak
 Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman had zitting in de projectgroep
- 45** Agenda's en notulen van de vergaderingen van de Klankbordgroep Verzelfstandiging Personeels- en Salarisadministratie (PSA) van het ministerie van WVC, met bijlagen 1991 - 1993 pak
 Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman had zitting in de klankbordgroep
- 65** Agenda's en notulen van de vergaderingen van het Zakelijk Management Overleg DBC-instellingen (Directie Beleidszaken Cultuurbeheer) van het ministerie van WVC, met bijlagen 1991 - 1993 omslag
 Nota bene: Museum Boerhaave had zitting in dit overleg
- 64** Het deelnemen aan het Simon Stevin Netwerk voor de geschiedenis van wetenschap en techniek 1991 - 1993 omslag
- 62** Agenda's en notulen van de vergaderingen van de Commissie van Wet Behoud Cultuurbezit 1991 - 1994 pak
- div.nrs.** Agenda's en notulen van de vergaderingen van de Projectgroep Personele en Organisatorische Zaken (POZ) van het ministerie van WVC 1991 - 1994 1 omslag en 6 pakken
 Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman had zitting in de projectgroep
- 46** Deel 1, 1991, pak
44 Deel 2, 1991, pak
47 Deel 3, 1992, pak
48 Deel 4, 1992 - 1993, pak
50 Deel 5, 1993, pak
49 Deel 6, 1993 - 1994, pak
57 Deel 7, 1994, omslag
- 61** Agenda's en notulen van de vergaderingen van het museale projectengroepenoverleg 'Het Vijfspan' 1992 - 1993 pak
- 4** Agenda's en notulen van de vergaderingen van het bestuur van de Mondriaanstichting, met bijlagen 1993 - 1994 pak
 Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman was penningmeester van de Mondriaanstichting

- 59** Agenda's en notulen van de vergaderingen van PMZ (Projectbureau voor verzelfstandiging van rijksmuseumale instellingen), met bijlagen
1993 - 1994 pak
Nota bene: Directeur van het museum G.A.C. Veeneman had zitting in de projectgroep

B.2. MUSEALE TAKEN

B.2.1. COLLECTIEBEHEER

- 41** Het vaststellen van procedures voor de evacuatie van belangrijke objecten bij oorlogsdreiging
1950-1977 omslag
- 35** Correspondentie van wetenschappelijk medewerker L.J.W. Mehler inzake zijn werkzaamheden voor het museum
1958-1960 omslag
- 21** Het taxeren door Firma Troostwijk van de inventaris van Rijksmuseum Boerhaave
1991-1994 omslag

B.2.2. COLLECTIEVORMING

- 29** Correspondentie met de erven van dr. J.G. de Lint inzake de verwerving van diens collectie boeken, portretten en prenten over de medische geschiedenis
1936 - 1964 omslag
- div.nrs.** Correspondentie van prof. dr. C.J. van der Klaauw inzake het uitbreiden van de collectie door schenkingen en het verwerven van museale objecten
1938 - 1945 2 omslagen en 2 pakken
- 23** Deel 1, 1938, pak
- 26** Deel 2, 1938 - 1939, omslag
- 33** Deel 3, 1940, omslag
- 34** Deel 4, inclusief jaarverslagen 1940-1944 1940 - 1945, pak
- 27, 36** Correspondentie van dr. M. Rooseboom inzake het uitbreiden van de collectie door schenkingen en het verwerven van museale objecten
1938 - 1946 2 pakken
- 27** Deel 1, 1938 - 1940, pak
- 36** Deel 2, 1939 - 1946, pak
- 28** Overzicht van schenkingen in 1954
1955 omslag
- 39** Het verwerven van de collectie van het Instituut voor de Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen
1957 - 1964 omslag
- 14** Het aankopen van de vier geschilderde panelen 'De vier gedaanten van de arts', schilder onbekend
1976 - 1984 omslag

B.2.3. BRUIKLEENEN

- 20** Het in bruikleen geven van museale objecten voor tentoonstellingen van andere instellingen
1950 - 1966 pak

B.2.4. ONDERZOEK

- 42** Correspondentie van dr. M. Rooseboom inzake bestellingen van haar wetenschappelijke boek "Microscopium"
1957 - 1961 omslag
Nota bene: Bevat Engelse, Franse en Duitse teksten
- 1** Het deelnemen aan wetenschappelijke congressen, symposia en seminars
1986 - 1991 omslag
Nota bene: Bevat Engelse, Duitse en Franse teksten

B.3. PUBLIEKSTAKEN**B.3.1. TENTOONSTELLINGEN EN PRESENTATIE**

- 13** Het voorbereiden en financieren van tentoonstellingen
1979 - 1985 pak

B.3.2. INFORMATIEVERSTREKKING

- 22** Correspondentie met buitenlandse collega's inzake museale objecten, publicaties en bezoeken
1965 - 1967 pak

B.3.3. ANDERE PUBLIEKSACTIVITEITEN

- 8** Het organiseren van het congres 'Origins and Evolution of Collecting Scientific Instruments' van 7 tot en met 9 september 1994 te Leiden
1991 - 1994 pak
Nota bene: Bevat Engelse, Franse en Duitse teksten
- 5-7** Het organiseren van het 24ste Scientific Instrument Symposium (SIC) van 11 tot en met 16 september 1994 te Leiden
1992 - 1994 3 pakken
- 5** Deel 1, 1992 - 1994, pak
- 6** Deel 2, 1992 - 1994, pak
- 7** Deel 3, 1992 - 1994, pak

BIJLAGEN

Geen bijlagen